



Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.088/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság név egyéni ügyvéd (felperesi képv. címe) által képviselt felperes (felperes címe.) felperesnek név1 egyéni ügyvéd alperesi képv. címe) által képviselt alperes1 (cím4) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 21.M.70.063/2020/46. számú ítélete ellen a felperes által 47. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e

t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 75.600.- (hetvenötezer-hatszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra 242.222.- (kettőszáznegyvenkettőezer-kettőszázhuszonkettő) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k

o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] Az alperes 1997. március 18. napjától állt a felperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaviszonyban gépkocsivezető, fuvarszervező munkakörben. Munkaköri feladatai közé tartozott a többi gépkocsivezető beosztása, irányítása. Munkabére alapbérből és külföldi kiküldetési napidíjból állt.

[2] A felperes belföldi és külföldi buszos társasutak szervezésével és lebonyolításával foglalkozott. A gépkocsivezetők az utakkal kapcsolatban forintban költségelőleget és valutában napidíjat, illetve költségelőleget vettek fel vagy személyesen vagy oly módon, hogy azt részükre a felperes az idegenvezetővel, illetőleg a lelki vezetővel megküldte, vagy azt a portásnál hagyta, akinél a gépkocsivezetők átvehették. A forintban és a valutában kifizetett költségelőlegek kifizetéskor kifizetési pénztárbizonylat készült, amelyet a kifizető pénztáros és az átvevő gépkocsivezető is aláírt. Amennyiben az összeget a gépkocsivezetőnek megküldték, úgy azt az idegenvezető, lelki vezető vagy aláírta, vagy sem, a gépkocsivezető ilyenkor a bizonylatot nem írta alá. A devizában felvett juttatás egy része napidíj, másik része költségelőleg volt. Az előbbivel a gépjárművezetőnek nem kellett elszámolnia, azt a munkabér részének tekintették. Az előlegekkel való elszámolásra hozzávetőlegesen havonta került sor a felperesi ügyvezető igazgatóval, az egyeztetést követően az összegek visszafizetése bevételi pénztárbizonylattal történt a pénztáros és a gépkocsivezető aláírása mellett. A pénzkiadás, illetve visszavétel ellenőrizhetősége érdekében a pénzkezelők pénzkezelési kartont állítottak ki, amelyen a pénzfelvétel időpontját, a bizonylat számát, az összeget, a pénz kiadójának aláírását és a visszafizetés adatait tüntették fel. E pénzkezelési kartont a gépkocsivezető csak a pénzkezelési karton kiállításakor, annak üres állapotában írta alá, egyebekben a pénzfelvétel-, illetve a visszafizetés alkalmával nem. 2010. január hónapra az alperes nevére 2019. január 19. napján megnyitott pénzkezelési kartonon Pk.571., Pk.572. és Pk.691. bizonylatszám mellett 60.000.- forint, 130.000.- forint és 70.000.- forint pénzfelvétel szerepelt. A pénzkiadó aláírása csak a Pk. 691. tétel (70.000.- forint összeg) mellett található.

[3] Az alperes a fuvarszervezői munkaköri feladatai alapján a felperes buszait külső megrendelőknek kiejánlhatta, azonban a megrendelők a további árajánlatkérést, foglalást, megrendelést a felperes pénzkezelő munkavállalóival intézték, a megrendelés ellenértékét jellemzően átutalással fizették meg a felperesnek. Az alperes a fenti fuvarszervezői feladatkörében a megrendelőktől pénzt nem vett át, pénzkezelő nem volt. A felperes 2010. május 21. napja és 2010. június 17. napja között tíz utat tartott nyilván, ahol az „név3 elszámolásában” kitételt tüntette fel. A felperes 2010. július 5. és július 10. napja között országba szervezett és teljesített utazást, amelyre nézve számlát a megrendelő adatainak hiányában nem tudott kiállítani. A gépjárművet ekkor tanú4 gépkocsivezető vezette.

[4] A felperes az alperes részére a munkaköri feladatainak ellátásához – átvételi elismervény, jegyzék nélkül – egy telefon típusú mobiltelefont és egy telefonszám1 hívószámú SIM kártyát

adott át, amelyet az alperes 2010. július 12. napján a felperesnek visszaadott. A telefon magáncélú használata a munkáltató gyakorlata szerint engedélyezett volt, annak költségével a munkavállalók utóbb elszámoltak. A felperes további telefon mobiltelefont, típus netbook-ot, telefonszám2, telefonszám3, telefonszám4 hívószámú SIM kártyát az alperesnek nem adott át, az alperes ezeket az eszközöket a felperestől nem vitte el, ezeket az alperes, illetve családtagjai nem használták.

[5] A felperes az alperes munkaviszonyát 2010. július 2-án azonnali hatályú felmondással megszüntette, mely okirat tartalmazta a felperes szerint az alperes tartozását, az alábbiak szerint:

Előre felvett és el nem számolt valuták: 1020 euró,

Utólagos elszámolásra felvett forint összegek: 260.000.- forint,

Pénztárba be nem fizetett és alperes által átvett személyszállítási díjak: 866.520.- forint,

T-Mobile Nootebook részletfizetési tartozás: 27.480.- forint,

T-Mobile mobiltelefon személyes használati díj: 56.250.- forint.

[6] A felperes a munkaviszony megszüntetésekor kiállított igazolásokon az alperes munkabérét terhelő tartozásként 1.507.498.- forintot tüntetett fel. A felperes 2011. május 11. napján kelt jegyzőkönyvben is rögzítette a rendkívüli felmondásban is megjelölt tartozásokat a következőképpen:

Utólagosra felvett összegek, amelyek nem kerültek még elszámolásra: 260.000.- forint,

Telekommunikációs költségek: 489.634.- forint,

Utakra felvett valuták elszámolásai: 819,77 euró,

2010. évre rendezetlen személyszállítási fuvarok: 1.660.090.- forint,

2010. július 5-10. napja között ország1 út: 402.020.- forint.

Kereset és érdemi ellenkérelem

[7] A felperes keresetében kártérítésként utólagos elszámolásra felvett összeg címén összesen 260.000.- forint, telefonhasználat, internethasználat címén összesen 459.734.- forint, rendezetlen fuvarok címén 1.660.090.- forint, ország1 fuvar címén 402.020.- forint, megőrzési kártérítési felelősség alapján a netbook értékeként 69.900.- forint, valamint 819,77 Euró elszámolásra felvett valutatartalék megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Hivatkozásképpen előadta, hogy azösszezszerű pénzjuttatásokat a pénztáros kiírta, rávezette a pénzkezelési katonra, a forintot és a valutát a gépkocsivezetőnek átadta, vagy azt borítékba tette és az idegenvezetővel, lelki vezetővel az autóbuszvezetőnek megküldte, majd utóbb telefonon ellenőrizte, hogy azt a gépkocsivezető megkapta-e. Állította, hogy utólagos elszámolásra a forint-, és valutajuttatásokat az alperes felvette, de azokkal nem számolt el. Kereseti kérelmei igazolására a rendkívüli felmondás indokolásában foglaltakra, a munkaviszony megszűnésekor kiállítandó igazolás tartalmára és a 2011. május 11. napján felvett jegyzőkönyvben foglaltakra hivatkozott. A rendezetlen fuvarokkal kapcsolatban állította, hogy tíz úttal kapcsolatban az alperes fuvardíjakat szedett be a megrendelőktől, de azokkal nem számolt el és nem fizette be a felperes pénztárába. A ország1 fuvarral kapcsolatban előadta, hogy az alperes annak ellenére, hogy az utazás megvalósult, nem adta meg a megrendelő adatait, ezért a felperes a megrendelő felé nem tudta kiszámlázni a díjat. A mobiltelefonnal, a netbookkal és a 3 db SIM kártyával kapcsolatban állította, hogy azokat az alperesnek munkaköri kötelezettségei ellátásához elszámolási, visszaszolgáltatási kötelezettséggel átadta, és azokat az alperes felesége és fia használta.

[8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozásképpen előadta, hogy a követelés elemei és részei beazonosíthatatlanok, nem került igazolásra, hogy a pénzátvételek és a kártérítések hogyan köthetőek az alpereshez. Észrevételezte, hogy a felperes követelése folyamatosan változott. Az általa elismerten átvett telefon és SIM kártyával kapcsolatban előadta, hogy a 175.002.- forint telefonköltség a munkavégzés körében 2011. januártól júniusig keletkezett, azt a felperes érdekében használta azzal, hogy a felperesnél a telefon magánhasználat nem volt tiltott. A további eszközök átvételét cáfolta. Vitatta a 2010. május 11. napján felvett jegyzőkönyv tartalmát, állította, hogy az csak a felperesi ügyvezető álláspontját tartalmazza. Életszerűtlen, hogy megrendelés nélküli fuvarfeladatra került volna sor és az ellenérték elszámolás nélkül az alperes részére került volna kiadásra. Hivatkozott arra, hogy teljes anyagi felelősség a munkavállalót csak akkor terheli, ha a dolgot jegyzék vagy elismervény ellenében vette át, és a feltételek meglétét a felperesnek kell bizonyítania.

Az elsőfokú bíróság döntése

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A határozat indokolása szerint a perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes felróható magatartásával kárt okozott, valamint a kár felmerülésének, mértékének és az okozati összefüggésnek a bizonyítása. A megőrzési felelősség alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a

keresettel érintett eszközt az alperes jegyzék, elismervény alapján átvette, állandóan őrizetben tartotta, kizárólagosan használta, kezelte.

[10] Az utólagosan elszámolásra felvett forintösszegekkel kapcsolatosan megállapította, hogy a felperes a 260.000.- forint követelés kapcsán csak másolati példányú, aláírások és bélyegzés nélküli kiadási pénztárbizonylatokat csatolt. Utalt arra, hogy a felperes munkaköri leírása szerint „az ellátmány felvételére a pénzügyes kolléga kiírása mellett (azaz kifizetési pénztárbizonylaton), az utólagos elszámolásra felvett összegek elszámolása pedig a pénzügyes és a buszvezető aláírása mellett” kellett, hogy megtörténjen. A meghallgatott tanúk, a pénzkezelő tevékenységet végző tanú3 és tanú1, valamint tanú4 gépjárművezető egyezően adták elő, hogy amikor a gépkocsivezető személyesen átvette az ellátmányt, akkor arról elismervényt kellett aláírni a gépkocsivezetőnek. 2010-ben már volt olyan gyakorlat, hogy a gépkocsivezetőnek a pap, a lelki vezető, vagy az idegenvezető közvetítésével adták át a borítékot, illetve a kiadási pénztárbizonylatot, aki azt aláírta, majd az aláírt pénztárbizonylatot visszahozták a felpereshez. Néhányszor előfordult az is, hogy a küldött összegekről a lelki vezetővel, idegenvezetővel is aláírtak külön okiratot. tanú3 és tanú1 egyezően adták elő, hogy a kifizetést a pénztárosnak és az összeg átvevőjének is alá kellett írni. tanú1 szerint „ha ezen aláírások nem szerepelnek, akkor nem állíthatjuk, hogy a kifizetés megtörtént”. A tanúk azt is egyezően adták elő, hogy a pénzkezelési kartont a sofőrök nem írták alá, a pénztárkifizetési bizonylatot írták alá a kifizetésről. A pénzkezelési karton a pénztárosok ellenőrzésére szolgált. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem fogadta el a másolati példányban becsatolt aláírások nélküli kiadási pénztárbizonylatot, illetőleg a pénzkezelési kartont annak igazolására, hogy az alperes a fenti összegeket a felperestől átvette.

[11] Az elszámolásra átvett valutaösszegek kapcsán a becsatolt okirati bizonyítékok, így a másolatban becsatolt kiadási pénztárbizonylatok, melyeket sem a pénztáros, sem az utalványozó, sem az összeg átvevője nem írt alá, az átvétel tényét nem igazolták, egyébiránt azok a kereseti kérelem összecszerűségével sem egyeztek.

[12] Az alperes elismerte a telefonszám1 számú SIM kártya és egy darab telefon telefon átvételét. A felperes követelése e tekintetben 2010. január 1. és 2010. július 14. napja között felmerült 175.002.- forint telefonköltség megtérítésére irányult. A hívószámhoz tartozó becsatolt számla dátumot nem tartalmazott, a felperes a telefonhasználatot szabályozó munkáltatói intézkedést nem csatolt. tanú4 és tanú1 tanúvallomása egyezően tartalmazta, hogy a telefont magáncélra is használhatták a gépkocsivezetők, míg tanú3 azt állította, hogy a dolgozókkal általában a magánhasználatot utólag kifizettették. Összességében a perben a felperes nem bizonyította, hogy a telefon magánhasználatát tiltott lett volna és azt sem, hogy mit tekintettek magánhasználatnak, annak elszámolására milyen szabályok mellett került sor. tanú3 tanúvallomásában elmondta, hogy a telefonszámot jól ismeri, mert több ezerszer hívta ezen a számon az alperest, ami azt feltételezi, hogy az alperes munkavégzése körében használta ezt a telefonszámot. Így a dátum nélküli számlából bizonyosan volt munkavégzéssel összefüggő hívás is. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes milyen munkáltatói

intézkedést, gyakorlatot megszegve, milyen összegű költséget okozott jogellenesen a felperesnek, a felmerülő költségből mennyi volt a magánhasználat mértéke.

[13] A további eszközökkel kapcsolatban a felperes azok átadásáról, átvételéről semmiféle elismervényt, iratot, leltárt nem tudott csatolni és azokról a tanúk sem tudtak beszámolni. Így a felperes nem tudta bizonyítani sem a megőrzési felelősség feltételeit, sem a kár összegét, de az okozati összefüggést és a jogellenes magatartást sem.

[14] A rendezetlen fuvarokkal kapcsolatosan az alperes azt állította, hogy a felperes a feladatkörébe tartozó fuvarszervezésen túl a fuvardíjak megrendelőktől való átvételére is jogosult volt, melyet a felperes pénztárába be kellett volna fizetnie. Ezzel ellentétben a pénzügyi vezető tanúvallomásában cáfolta, hogy az alperes pénzt vehetett volna át. Az alperes munkaköre kizárólag arra terjedt ki, hogy a busz felhasználhatóságát a szabad kapacitásig kiajánlja, de az utat nem szervezhette, pénzt nem vehetett át. Ilyenkor a megrendelő cég a felperesi irodával, pénztárossal vette fel a kapcsolatot, tőle lehetett az utat megrendelni és ő neki kellett az előleget átutalással, illetve készpénzzel megfizetni. Ezzel egybehangzó volt a pénztáros tanúvallomása is, aki megerősítette, hogy a megrendelést ő végezte, az árajánlatot ő adta és neki is fizettek. A tanúk nem tudtak arra nyilatkozni, hogy mit jelent az „név3 elszámolásában” kitétel, ezen kereseti kérelem kapcsán a felperes nem bizonyította, hogy az alperes pénzkezelő lett volna és hogy a felperes nevében és részére pénzt vett volna át, amellyel utóbb nem számolt el. Nem bizonyított a kár összege és a jogellenesség sem.

[15] A ország1 fuvar kapcsán a felperes szándékos károkozásra hivatkozott azzal, hogy a megrendelőnek azért nem tudta kiszámlázni az utat, mert a megrendelő nevét az alperes a felperessel nem közölte. Utalt arra is, hogy a fuvardíjat az alperes a megrendelőtől valószínűleg átvette, azt azonban bizonyítani nem tudta. A meghallgatott tanúvallomásokból az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy még hogy ha az alperes is ajánlotta a buszt a megrendelőnek, akkor is a megrendelésnek, az árajánlatnak, a menetlevélnek a felperesnél rendelkezésre kellett állnia. Azt pedig, hogy a megrendelőtől a fuvardíjat az alperes átvette, a felperes nem bizonyította.

[16] A felperes arra is hivatkozott, hogy az utazási irodát bizalmi elv alapján működtette, ez azonban nem mentesíti a felperest a bizonyítási kötelezettség teljesítése és annak jogkövetkezményeinek viselése alól. Önmagában a 2011. május 11-i jegyzőkönyv ugyancsak nem teljesíti a bizonyítási kötelezettséget, ezen túl az azt aláíró pénzügyi vezető és pénztáros tanúvallomásukban elmondták, hogy az összegszerűség számításában nem vettek részt, annak valóságát nem tudták ellenőrizni.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[17] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek való helytadást, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperes biztonságos pénzügyi működését speciális volta miatt csak unortodox pénzügyi rendszerrel lehetett megoldani, mert sokszor csak éjszaka értek haza a sofőrök és már korán reggel indultak is. Ez azt jelentette, hogy nem tudtak bemenni a felperes irodájába az ellátmányt hagyományos módon felvenni, ezért vezette be a felperes a pénzkezelési kartont. Hivatkozott arra, hogy a tanács elnöke nem értette meg a perbeli ügyet és a feltett kérdései nem voltak megfelelőek, mert nem értették a tanúk, hogy mi a kérdés. A bíróság továbbá nem teljesítette azon kérését, hogy egy napon hallgassa meg a pénztárost és a pénzügyi vezetőt, holott ennek perdöntő jelentősége lett volna. Az eljáró tanácselnök a saját elhatározásán alapuló kérdéseket tett fel, melyeket a tanúk nem értettek. tanú4 tanú elismerte, hogy ő írta azt a feljegyzést, amiben közölte a törvényes képviselővel, hogy azért nem írta rá a ország1 menetlevélre a megrendelő adatait, mert az alperes nem adta meg neki az erre vonatkozó információt. Ez igazolja, hogy az alperes jogellenes magatartása okozta a kárt, hiszen e fuvar szervezése az alperes munkaköri kötelezettsége volt. Ebből eredően az elszámoláshoz szükséges adatokat is neki kellett volna biztosítani.

[18] Valótlan az az ítéleti megállapítás, hogy a jegyzőkönyvet a pénzügyi vezető és a pénztáros is aláírta, azonban ők a számítások valóságát nem tudták ellenőrizni, így az aláírásuk a jegyzőkönyv hitelességét nem támasztotta alá. tanú1 tíz évig, tanú3 18 évig a gépkocsivezetők pénzügyi vezetők ellátását, elszámoltatását végezte. Nem a felperes presszionálta a tanúkat arra, hogy elkészítsék a perbeli jegyzőkönyvet, hanem a releváns adójogi és számviteli törvény. A jegyzőkönyvet a tanúk állították össze és írták alá. Nem mondtak igazat akkor, amikor azt állították, hogy azt csak aláírták. A jegyzőkönyv a mérleg összeállításához volt szükséges. „Ha igaz lenne, amit a két tanú mondott, akkor megkérdőjelezhető, hogy azért kapták a rendszeres munkabért és más juttatásokat, hogy a hasukat süttessék az irodában és mindent az igazgató csináljon? Nonszensz”. A pénzkezelő és a pénzügyi vezető is elfogult tanúvallomást tett. tanú3 maga is bevallotta, hogy nem békésen szűnt meg a munkaviszonya a felperesnél. A pénzügyi vezető haraggal vált el az alperestől és azon bírói kérdésre, hogy tud-e pártatlanul válaszolni, erősen gondolkodott és csak másodszori bírói kérdésre válaszolt igennel. A felperes kétségbe vonja a tanú pártatlanságát, mert ha valaki 18 évig dolgozik egy cégnél ugyanabban a munkakörben pénzügyi vezetőként és csak három hónapja hagyta ott a munkahelyet, az nem így válaszol a feltett kérdésekre. Jelzi az elfogultságát, hogy megszabta az idejét, hogy meddig hajlandó válaszolni kérdésekre. Így a felperesi oldal el lett zárva, hogy releváns kérdéseket feltehessen. Az alperesnek igenis volt pénzkezelési joga, amit igazol a bírósághoz beadott 2006-os elszámolás, mely szerint a Levísióknak csinált fuvar 50.000.- forintért. Az alperes tíz év alatt egyetlen bíróság előtt sem tagadta a jegyzőkönyvbeli és egyéb követelt összegek valóságát, mindig csak azt állította, hogy ő elszámolt a felperessel, a bizonyításnak azonban nem tett eleget.

[19] Az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, a tanúvallomások értékelésénél nem volt figyelemmel a tanúk elfogultságára és helytelen kérdésfeltevéseivel aggályossá tette a meghallgatott tanúk vallomását. Indokolt lett volna könyvszakértő kirendelése. A bizonyítékokat összességében okszerűtlenül mérlegelte az elsőfokú bíróság. Hivatkozott arra, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: a régi Mt.) 169. §-a szerint a pénztárost, a pénzkezelőt vagy értékezelőt jegyzék vagy elismervény nélkül is terheli a felelősség az általa kezelt pénz, értékpapír és egyéb értéktárgy tekintetében. Az alperes bizonyítottan pénzkezelőnek is minősült, ezért elismervény nélkül is teljes anyagi felelősséggel tartozott az általa kezelt és beszedett pénzösszegekért.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperes fellebbezésében nem jelölt meg jogszabálysértést. A felperes az eljárás során sem okiratokkal, sem tanúkkal nem tudta bizonyítani követelésének jogalapját, összecszerúségét és egyszerűen azt nem tudta elfogadni, hogy a felperesi törvényes képviselő állítása nem minősül kétséget kizáró bizonyítéknak. Még a felperes által indítványozott tanúk sem támasztották alá az okiratok tartalmát. Az eljáró bíró szakmai munkájának kifogásolása egyrészt nem felperesi kompetencia, másrészt annak minősítése túlmegy a fellebbezés etikus és szakmai határain. A szóbeli kérdésfeltevést az elsőfokú bíróság megengedte a tanúmehhallgatás alkalmával. A tanúk együttes meghallgatása indokolatlan volt, mert vallomásukban semmiféle ellentmondás nem volt. A tanú egyértelmű kérdéseket kapott, azokra a legjobb tudomása szerint válaszolt. Az a körülmény, hogy ezek a válaszok a felperes számára nem kedvezőek, nem a bíróság terhére esik. tanú4 tanú nem tudott érdemi információval szolgálni a követeléséről, így az ő vallomása sem támasztotta alá a felperesi követelést. A tanúk elfogultságát a felperes nem támasztotta alá, egyébiránt ő indítványozta a tanúk meghallgatását. A felperes az elsőfokú bíróság mérlegelését támadta, mely a másodfokú eljárásban csak korlátozottan foghat helyt. Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 164. §-át, a könyvszakértő kirendelése indokolatlan és egyébként a könyvszakértővel sem lehetne bizonyítani a felperesi követelést.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[21] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[22] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást helyesen állapította meg és a megfelelő jogszabályi rendelkezések helytálló alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével érdemben is helytálló döntést hozott. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári

perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helyes indokainál fogva hagyta helyben.

[23] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá: a régi Mt. 166.§ (2) bekezdése szerint a munkavállaló vétkességét, a kár bekövetkeztét, illetve mértékét, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania. A megőrzési és pénzkezelői felelősséget szabályozó régi Mt. 169. § (1) és (3) bekezdései szerint a munkavállaló vétkességére tekintet nélkül a teljes kárt köteles megtéríteni a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett olyan dolgokban bekövetkezett hiány esetén, amelyeket állandóan őrizetben tart, kizárólagosan használ vagy kezel. A munkavállalót az (1) bekezdés szerinti teljes anyagi felelősség csak akkor terheli, ha a dolgot (szerszám, termék, áru, anyag stb.) jegyzék vagy elismervény alapján vette át. A pénztárost, a pénzkezelőt vagy értékkezelőt e nélkül is terheli a felelősség az általa kezelt pénz, értékpapír és egyéb értéktárgy tekintetében. A (4) bekezdés szerint az (1) és (3) bekezdésben meghatározott feltételek meglétét, a kár (hiány) bekövetkeztét, illetve mértékét a munkáltató bizonyítja.

[24] Az elsőfokú bíróság helytálló és részletes bizonyítási tájékoztatást adott a peres feleknek a 13. és 46. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben, illetőleg a 4. számú végzésében az egyes kárkövetelések kapcsán releváns nyilatkozatok előadására és bizonyítékok becsatolására hívta fel a felperest. A felperes egyrésztől okirati bizonyítékokkal kívánta bizonyítani a károkozást, másrésztől az általa indítványozott tanúkkal. Az okirati bizonyítékok nagyfokú hiányosságai, az eredeti kifizetési bizonylatok és azokon a pénzüsszeg átadását igazoló aláírások hiánya folytán helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy sem a kár összege, sem a kártérítés egyéb feltételei nem bizonyítottak. Sem az alperes, sem a pénztáros a kifizetési pénztárbizonylatokat a pénzek felvételéről nem írta alá, melynek hiányában nem bizonyított, hogy a felperes által érvényesített pénzüsszegeket a felperes átvette volna. Önmagában a felperes által a működési körében kiállított okiratok, így a munkáltatói igazoláson, a rendkívüli felmondásban és a 2010. május 11-i jegyzőkönyvben feltüntetett tartozás összege, valamint a felperes eredménytelen írásbeli felszólításai az alperes irányába a tartozás megfizetésére, nyilvánvalóan nem alkalmasak a kár összegének és a kártérítés konjunktív jogszabályi feltételeinek igazolására. A pénzkezelési kartonra a felperes alappal nem hivatkozhat, azt csak egyszer írta alá az alperes annak kiállításakor, de a pénzkezeléssel megbízott munkavállalók, így a pénzügyi vezető és az idegenforgalmi referens is igazolták tanúvallomásukban, hogy az arra felvezetett tételeket a munkavállalókkal nem írták alá.

[25] A felperes által indítványozott tanúk sem igazolták a felperes által állított releváns tényeket, körülményeket. A teljes mértékben elfogulatlan és érdektelen tanú1 tanúvallomásában többször is egyértelműen megerősítette, hogy „a kifizetéskor a pénztárosnak és az összeg átvevőjének az aláírását is fel kell tüntetni. Ha ezen aláírások nem szerepelnek, akkor nem állíthatjuk, hogy a kifizetés megtörtént”. A felperes a tanú elfogultságára csak a vallomása megtételét követően hivatkozott, de e tekintetben nem jelölt meg olyan tény, körülményt, ami a tanú elfogultságát alátámasztotta volna. Ugyancsak ilyen tanúvallomást tett tanú3., valamint tanú4 is úgy nyilatkozott, hogy át kellett venni a

pénzösszegeket aláírással. Ezt a munkaköri leírás is tartalmazta, de teljesen egyértelmű, a mindennapi köztudomású ismeretek is igazolják, hogy aláírás hiányában a költségelőlegként felvett pénzösszeg átadása nem bizonyított. A tanúvallomások a felperes állításával ellentétben nem igazolták, hogy az alperes a buszok felajánlásán kívül az utazás szervezésben részt vett volna, azzal összefüggésben pénzkezelést végzett volna. tanú1 tanúvallomása e körben is teljesen egyértelmű volt, a tanú elmondta, hogy a külső megrendelőkkel kapcsolatosan a megrendelést ő végezte, az árajánlatot ő adta, a díjakat neki kellett átutalni, vagy kifizetni. Egyik tanú sem tudta megerősíteni, hogy az alperes vehetett volna át pénzt külső partnerektől, tehát már ennek az elvi lehetőségét sem tudták igazolni, de a felperes által hivatkozott konkrét utakkal kapcsolatosan pénzátadásra sem tudtak nyilatkozni. tanú4 írásbeli nyilatkozata sem alkalmas a fentiek bizonyítására. Mindkét tanú úgy nyilatkozott, hogy a 2010. május 11-i jegyzőkönyv kidolgozásában nem vett részt, annak tartalmi valóságát nem tudja igazolni.

[26] Alaptalan kifogásolta a felperes a tanúmeghallgatás lefolytatásának módját, mellyel kapcsolatos előadása jogszabálysértést sem tartalmazott. A tanúmeghallgatás lefolytatására a régi Pp. 171/A.§ - 175.§-ai szerint került sor, az a jogszabályoknak mindenben megfelelt. A régi Pp. 173.§ (3) bekezdése alapján eljárva a tanúkat az elnök hallgatta ki, az elnök a feleknek kérelmükre megengedte, hogy a tanúhoz közvetlenül is intézhessenek kérdéseket. tanú10 és tanú3. tanúnak a felperesi jogi képviselő és a felperesi törvényes képviselő is tett fel kérdéseket, a tanúk vallomása egyértelmű volt, abban ellentmondások nem merültek fel. tanú10 tanú éjszakai recepciós munkakörben dolgozott a felperesnél, egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy munkakörénél fogva sem az utak szervezésére, sem a pénzelszámolásra nem volt rálátása, mely életszerű is. Egyébiránt a tanú azokra a körülményekre a pénzátadással kapcsolatosan, amelyek általa ismertek voltak, ugyancsak egyértelmű nyilatkozatot tett. Nem volt jelentősége annak, hogy tanú3 és tanú1 tanút nem egy tárgyaláson hallgatta meg a bíróság, miután a régi Pp. 173.§ (4) bekezdése szerinti szembesítés szükségessége nem merült fel: a két tanú vallomása nagymértékben azonos, a releváns tényállási körülmények tekintetében pedig teljes mértékben egybehangzó volt. Habár tanú3 tanúvallomása kezdetén a tanács elnöke rögzítette, hogy a tanú elfogulatlansára tett nyilatkozata nem volt meggyőző, a tanú vallomása teljesen egyező volt tanú1 és a többi tanú vallomásával a releváns tényállási körülmények vonatkozásában, így a tanú vallomásának valóságtartalma nem volt kérdéses, azt az elsőfokú bíróság sem rekesztette ki a bizonyítékok közül. Könyvszakértő igénybevétele szükségtelen volt, a hiányzó okirati bizonyítékok, szabályszerű kiadási és bevételi bizonylatok hiányában nem volt olyan szakkérdés, amire ki lehetett volna rendelni a könyvszakértőt, a bizonyítékok mérlegeléséhez pedig a bíróság rendelkezik megfelelő jogi szakértelemmel.

[27] Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a régi Pp. 206.§ előírásai szerint a maguk összességében értékelte és meggyőződése szerint bírálta el, továbbá a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság mérlegelésében okszerűtlen következtetés, logikátlan vagy ellentmondásos megállapítás nem volt.

[28] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes bizalmi működésére és az általa előadott „unortodox” pénzügyi elszámolási rendszerre hivatkozással nem mentesülhet a régi Pp. 164. § (1) bekezdése és a régi Mt. 166. § (2) bekezdésében, valamint a 169. § (4) bekezdésében meghatározott bizonyítási kötelezettség alól, így a nem bizonyított tényállításai tekintetében a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint eljárva az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a bizonyítás sikertelenségét a bizonyításra kötelezett felperes terhére.

[29] A pénzkezeléssel kapcsolatosan a felperes alaptalanul hivatkozott a régi Mt. 169. § (3) bekezdésére, mert nem csak az elismervény vagy a jegyzék hiányzott az objektív kártérítési felelősség megállapításához, hanem a régi Mt. 169. § (1) bekezdésben meghatározott egyéb konjunktív feltételek. Nem volt bizonyított sem a kár bekövetkezte, tehát, hogy a felperes által érvényesített pénzüsszegek, értékek kifizetésre, átadásra kerültek a felperesnek, sem pedig az egyéb feltételek, úgymint a kizárólagos használat és kezelés, de a valuta tekintetében az elszámolási kötelezettség sem. Ugyancsak nem bizonyított a régi Mt. 168. § szerinti szándékos károkozás, miután az Mt. 166. § (2) bekezdésben meghatározottakat, a bekövetkezett kárt, a munkavállaló vétkességét és a kettő közötti okozati összefüggést nem bizonyította a felperes. Így sem a megőrzési, illetve pénzkezelési felelősség feltételei, sem a szándékos, de még a gondatlan károkozás feltételei sem valósultak meg.

[30] A felperes által átvett telefonhoz tartozó költségek tekintetében az alperes sem vitatta, hogy a magánhasználat el kellett számolni, mely előadása szerint meg is történt. Helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy egyértelmű szabályozás és gyakorlat hiányában a felperes nem bizonyította, hogy a munkavégzéshez átadott telefonhasználat során mi volt a magánhasználat és ebből milyen fizetési kötelezettség terheli az alperest.

## Záró rész

[31] A sikertelenül fellebbező felperes a régi Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perkötségének megfizetésére, melynek összege a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésén alapul.

[32] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben a felperes a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a le

nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére, melynek összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésén alapul.

[33] Az ítélet elleni fellebbezést a régi Pp. 233. § zárja ki.

Budapest, 2021. június 22.

dr. Vajas Sándor s.k.  
dr. Kovács Edit s.k.  
a tanács elnöke  
bíró

dr. Kulisity Mária s.k.  
előadó bíró